

Enskild motion

Motion till riksdagen: 2014/15:448

av Kalle Olsson (S)

Förbud mot brytning av uran

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om förbud mot brytning av uran.

Motivering

Prospektering av uran är mycket omfattande i Jämtlands län. Det höga världsmarknadspriset bidrar till det stora intresset för utvinning av uran. Det finns en stor oro hos befolkningen i berörda bygder över de konsekvenser brytning av uran för med sig. Den skadade naturmiljön, det radioaktiva avfallet och de giftiga tungmetaller som frigörs vid uranbrytning skulle bli ett mycket dystert arv att efterlämna till kommande generationer. Det skulle dessutom innebära ett tydligt avsteg från den grundläggande hållningen att all verksamhet inom gruv- och mineralindustrin ska bedrivas med största möjliga miljöhänsyn. Planer för uranbrytning hämmar också utvecklingen i berörda bygder redan innan gruvan finns på plats. Bara det faktum att någon söker efter uranfyndigheter har negativa effekter för den lokala samhällsutvecklingen. Få vill investera i områden som riskerar att bli obeboeliga och ingen vill ha uranbrytning i närheten av sin bostad, sitt fritidshus, sina ströv-, jakt- eller fiskeområden.

I Finland ledde olyckan vid nickelgruvan i Talvivaara i november 2012 till en miljökatastrof när vallarna i en gruvdamm brast och hundratals miljoner liter vatten med tungmetaller och uran rann ut i omgivande vattendrag, kärr och myrar. Sjöarna närmast gruvan är oanvändbara, och oersättliga värden för de boende har gått förlorade för

oöverskådlig tid. Det var tredje gången på kort tid som dammen brast, trots hårda miljörestriktioner.

En liknande situation får aldrig uppstå vare sig i Jämtlands län, eller i någon annan del av landet. Det är viktigt att lokala och regionala aktörer har betydande inflytande över beslut om uranbrytning.

Samtidigt ökar trycket från exploatörer, när stora ekonomiska värden står på spel. Det ger anledning till en växande oro. Det är ytterst av stort nationellt intresse att ingen uranbrytning kommer till stånd i Sverige, varför det krävs beslut på nationell nivå. Staten bör överväga möjligheterna att förbjuda uranbrytning i Sverige.

Kalle Olsson (S)